

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

बुधवार, एप्रिल १८, २००७ / चैत्र २८, शके १९२९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११.--मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम	पृष्ठे
.. .. .	१८१-१८७

दिनांक १७ एप्रिल २००७ रोजी मा. राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

अ. मा. शिंदेकर,

सचिव,

महाराष्ट्र शासन, विधी व न्याय विभाग.

सन २००७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ११.

(राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर "महाराष्ट्र शासन राजपत्रात" दिनांक १८ एप्रिल २००७ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम).

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

आणि ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ व नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८, यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती आणि, म्हणून, त्यांनी दिनांक २७ फेब्रुवारी २००७ रोजी महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २००७, हा प्रख्यापित केला होता ;

(१८१)

[किंमत : रुपये ९.००]

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या अज्ञावन्नाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक

- संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अधिनियम, २००७ असे म्हणावे.
- (२) तो, दिनांक २७ फेब्रुवारी २००७ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियमामध्ये सुधारणा.

- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ४५ ची सुधारणा. २. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ मुंबई महानगरपालिका अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ४५ मध्ये, खंड (क) मधील, परंतुकामध्ये,—
- (एक) “ पुन्हा निवडून आलेल्या ” या मजकुराऐवजी, “ पुन्हा नियुक्त केलेल्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;
- (दोन) “ फेरनिवडणुकीच्या ” या मजकुराऐवजी, “ पुनर्नियुक्तीच्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५० ची सुधारणा. ३. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ५० मध्ये, पोट-कलम (४) मधील, खंड (क) च्या परंतुकामध्ये,—
- (एक) “ पुन्हा निवडून आलेल्या ” या मजकुराऐवजी, “ पुन्हा नियुक्त केलेल्या ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;
- (दोन) “ पुन्हा निवडून आला असेल ” या मजकुराऐवजी, “ पुन्हा नियुक्त झाला असेल ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५०ल ची सुधारणा. ४. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ५०ल मध्ये, पोट-कलम (२) मधील, “ फेरनिवडणुकीस ” या मजकुराऐवजी, “ पुनर्नियुक्तीस ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.
- सन १८८८ चा मुंबई अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५०स ची सुधारणा. ५. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमातील कलम ५०स ला त्याचे पोट-कलम (१) असा नवीन क्रमांक देण्यात येईल ; आणि
- (क) अशा प्रकारे नवीन क्रमांक देण्यात आलेल्या पोट-कलम (१) मध्ये, “ महानगरपालिका एकल संक्रमणीय मताद्वारे ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ महानगरपालिकेला नियम करता येतील ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, पुढील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—

“ पोट-कलम (२) च्या तरतुदीनुसार महानगरपालिकेकडून पालिका सदस्यांच्या नामनिर्देशनाद्वारे करण्यात येईल ” ;

(ख) अशा प्रकारे नवीन क्रमांक देण्यात आलेल्या पोट-कलम (१) नंतर, पुढील पोट-कलमे जादा दाखल करण्यात येतील :—

“ (२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून, शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्याबळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो, असा अर्थ लावला जाणार नाही :

१९८७
चा महा.
२०.

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता अधिनियम, १९८६ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट अथवा अशा कोणत्याही पक्षाचे किंवा गटाचे नसलेले निर्वाचित पालिका सदस्य यांना एकत्र येऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काही ही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणुकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वतीने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल. ” .

प्रकरण तीन

मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ यामध्ये सुधारणा.

१९४९
चा मुंबई
५९.

६. मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ याच्या कलम ३१ नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

सन १९४९ चा
मुंबई
अधिनियम
क्रमांक ५९
यामध्ये कलम
३१अ
समाविष्ट
करणे.

प्रमाणशीर
प्रतिनिधित्व
देऊन
समित्यांवर
नाम-
निर्देशनाद्वारे
नियुक्ती करणे.

“ ३१अ. (१) कोणत्याही समितीवरील पालिका सदस्याची नियुक्ती ही त्याने धारण केलेल्या कोणत्याही पदाच्या आधारे असेल अशी ज्याबाबतीत या अधिनियमाद्वारे तरतूद करण्यात आली असेल त्याव्यतिरिक्त एरव्ही, पुढील समित्यांच्या बाबतीत या अधिनियमात अथवा तदन्वये केलेल्या नियमांत किंवा उपविधींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेद्वारे या समित्यांवर केली जाणारी पालिका सदस्यांची नियुक्ती ही, पोट-कलम (२) च्या तरतुदींनुसार पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करून करण्यात येईल— मग ही नियुक्ती नियमित पदावरील असो किंवा नैमित्तिक रिक्त पदावरील असो :—

(क) स्थायी समिती ;

(ख) परिवहन समिती ;

(ग) कलम ३० अन्वये नियुक्त केलेली कोणतीही विशेष समिती ;

(घ) कलम ३१ अन्वये नियुक्त केलेली कोणतीही तदर्थ समिती.

(२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्याबळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो, असा अर्थ लावला जाणार नाही :

परंतु आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता अधिनियम, १९८६ मध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट अथवा कोणत्याही पक्षांचे किंवा गटाचे नसलेले निर्वाचित पालिका सदस्य यांना एकत्र येऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काहीही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणुकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

१९८७
चा महा.
२०.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वतीने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल.”.

प्रकरण चार

नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ यामध्ये सुधारणा.

१९५० चा
मध्य प्रांत
व वन्हाड
२.

७. नागपूर शहर महानगरपालिका अधिनियम, १९४८ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “ नागपूर महानगरपालिका अधिनियम ” असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ३४ मध्ये,—

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३४ ची
सुधारणा.

(१) पोट-कलम (१) मध्ये, “ निवड करील ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती करील ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (२) मध्ये, “ पुन्हा निवडून येण्यास ” या मजकुराऐवजी, “ पुन्हा नियुक्त होण्यास ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) समासटीपेमध्ये, “ निवडणूक ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

८. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३६ मध्ये, “ पुन्हा निवडून येण्यास ” या मजकुराऐवजी, “ पुन्हा नियुक्त होण्यास ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३६ ची
सुधारणा.

९. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३७ मध्ये,—

(१) “ निवडून देईल ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्त करील ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) “ निवडून आलेला ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्त केलेला ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३७ ची
सुधारणा.

१०. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ३९ मध्ये,—

(१) पोट-कलम (३) मध्ये, “ निवड करील ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती करील ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(२) पोट-कलम (४) मध्ये, “ निवड करील ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती करील ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल ;

(३) समासटीपेमध्ये, “ निवडणूक ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ३९ ची
सुधारणा.

११. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम ४० मध्ये,—

(१) “ महानगरपालिकेला ” या मजकुराने सुरू होणाऱ्या आणि “ नेमता येतील ” या मजकुराने संपणाऱ्या मजकुराऐवजी, पुढील मजकूर दाखल करण्यात येईल :—

“ महानगरपालिकेला, वेळोवेळी आणि तिला योग्य वाटेल त्या कालावधीसाठी, महिला व बालकल्याण समितीसह विशेष समित्या देखील, अशा समित्यांची संख्या पाचपेक्षा अधिक होणार नाही अशा प्रकारे, नियुक्त करता येतील ”;

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
वन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ याच्या
कलम ४० ची
सुधारणा.

(२) समासटीपेमध्ये, “ निवडणूक ” या मजकुराऐवजी, “ नियुक्ती ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९५० चा
मध्य प्रांत व
बन्हाड
अधिनियम
क्रमांक २ मध्ये
कलम ४०अ
समाविष्ट करणे.

१२. नागपूर महानगरपालिका अधिनियमात, कलम ४० नंतर, पुढील कलम समाविष्ट करण्यात येईल :—

प्रमाणशीर
प्रतिनिधित्व देऊन
समित्यांवर
नामनिर्देशनाद्वारे
नियुक्ती करणे.

“ ४०अ. (१) कोणत्याही समितीवरील पालिका सदस्याची नियुक्ती ही त्याने धारण केलेल्या कोणत्याही पदाच्या आधारे असेल अशी ज्याबाबतीत या अधिनियमाद्वारे तरतूद करण्यात आली असेल त्या व्यतिरिक्त एरव्ही, पुढील समित्यांच्या बाबतीत या अधिनियमात किंवा तदन्वये केलेल्या नियमांत किंवा उपविधींमध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, महानगरपालिकेद्वारे या समित्यांवर केली जाणारी पालिका सदस्यांची नियुक्ती ही, पोट-कलम (२) च्या तरतुदींनुसार पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करून करण्यात येईल—मग ही नियुक्ती नियमित पदावरील असो किंवा नैमित्तिक रिक्त पदावरील असो :—

(क) स्थायी समिती ;

(ख) कलमे ३९ व ४० यांअन्वये नियुक्त केलेल्या विशेष संमंत्रक समित्या.

(२) समितीवर पालिका सदस्यांचे नामनिर्देशन करताना, महानगरपालिका, मान्यताप्राप्त पक्षांचे अथवा नोंदणीकृत पक्षांचे किंवा गटांचे तौलनिक संख्याबळ विचारात घेईल आणि सभागृह नेता, विरोधी पक्षनेता व अशा प्रत्येक पक्षाचा किंवा गटाचा नेता यांच्याशी विचारविनिमय करून, शक्यतोवर, महानगरपालिकेतील अशा पक्षांच्या किंवा गटांच्या संख्याबळाच्या प्रमाणात सदस्यांचे नामनिर्देशन करील :

परंतु, या पोट-कलमात अंतर्भूत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा, तिच्यामुळे अशा कोणत्याही पक्षाच्या किंवा गटाच्या नसणाऱ्या कोणत्याही सदस्याचे समितीवर नामनिर्देशन करण्यास महानगरपालिकेला प्रतिबंध होतो, असा अर्थ लावला जाणार नाही :

परंतु, आणखी असे की, महाराष्ट्र स्थानिक प्राधिकरण सदस्य अनर्हता अधिनियम, १९८६ यामध्ये काहीही अंतर्भूत असले तरी, या अधिनियमान्वये मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट यांचे तौलनिक संख्याबळ निश्चित करण्याच्या प्रयोजनाकरिता, निवडणूक निकालांच्या अधिसूचनेच्या दिनांकापासून एक महिन्याच्या कालावधीच्या आत, मान्यताप्राप्त पक्ष किंवा नोंदणीकृत पक्ष वा गट अथवा कोणत्याही पक्षाचे किंवा गटाचे नसलेले निर्वाचित पालिका सदस्य यांना एकत्र येऊन आघाडी किंवा फ्रंट तयार करता येईल आणि अशा आघाडीची किंवा फ्रंटची नोंदणी झाल्यावर, अशा आघाडीच्या किंवा फ्रंटच्या सदस्यांना, उक्त अधिनियमाच्या तरतुदी, जणू काही ही आघाडी किंवा फ्रंट निवडणुकीपूर्वीच नोंदणीकृत असल्याप्रमाणे, लागू होतील.

१९८७
चा महा.
२०.

(३) अशा पक्षाच्या किंवा गटाच्या वतीने नामनिर्देशित करावयाच्या पालिका सदस्यांच्या संख्येच्या बाबतीत कोणताही प्रश्न उद्भवल्यास, त्याबाबतीत, महानगरपालिकेचा निर्णय अंतिम असेल. ”.

- २००७
चा
महा.
अध्या.
२.
१९४९
चा
मुंबई
५९.
१३. (१) महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २००७, हा याद्वारे निरसित करण्यात येत आहे.
- (२) अशा प्रकारे निरसन झाले असले तरीही, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ किंवा नागपूर महानगरपालिका अधिनियम, याअन्वये केलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा केल्याप्रमाणे संबंधित अधिनियमान्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा यथास्थिति, कार्यवाही असल्याचे मानण्यात येईल.

सन २००७ चा
महाराष्ट्र
अध्यादेश
क्रमांक २ याचे
निरसन व
व्यावृत्ती.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण
प्राधिकृत प्रकाशन

गुरुवार, एप्रिल २६, २००७/वैशाख ६, शके १९२९

स्वतंत्र संकलन म्हणून फाईल करण्यासाठी या भागाला वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम

शुद्धिपत्र

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण, भाग चार, दिनांक १८ एप्रिल २००७, पृष्ठ क्रमांक १८१ ते १८७ वर प्रकाशित करण्यात आलेल्या महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अधिनियम, २००७ (सन २००७ चा महा. ११) यामध्ये, पृष्ठ क्रमांक १८४ वर, ओळ क्रमांक २७ मध्ये, “ जणू काहीही आघाडी ” या ऐवजी “ जणू काही ही आघाडी ” असे वाचावे.

(१९३)